

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَنِّیْ اَمَزَجُ وِلَا اَقُولُ الْاَحْقَا

بَنَ، مَزَاحٌ مِیْ کُنْمُ وِلِیْ جَزْ حَقِّ نَمِیْ گَوِیْمُ

پیامبر اکرم (ﷺ)

چگونه موقعیت نامی خلق کنیم

مؤلف: محمد حسین نیرومند

سرشناسه: نیرومند، محمدحسین، ۱۳۴۳ -
 عنوان و نام پدیدآور: چگونه موقعیت کمیک خلق کنیم: راهنمای کارتون‌نویست‌ها، انیماتورها و فیلم‌سازان / مولف محمدحسین نیرومند.
 مشخصات نشر: تهران: کتابسرای میردشتی، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: [۸۰] ص.: مصور.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۸۶۳-۲-۷
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۸۰].
 عنوان دیگر: راهنمای کارتون‌نویست‌ها، انیماتورها و فیلم‌سازان.
 موضوع: کاریکاتورها و کارتون‌ها -- فن
 موضوع: Caricatures and cartoons -- Technique
 موضوع: داستان‌ها، مجله‌ها و فک‌های تصویری -- فن
 موضوع: Comic books, strips, etc. -- Technique
 رده‌بندی کنگره: ۷۴۱/۵۱
 رده‌بندی دیویی: ۷۴۱/۵۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۳۴۲۶۰

چگونه موقعیت کمیک خلق کنیم

مؤلف: محمدحسین نیرومند

طراح جلد و صفحه‌آرا: لیلا نیرومند

ناشر: کتابسرای میردشتی

لیتوگرافی: هنرگستر

چاپ: ایبانه

صحافی: علی

مدیر تولید: علی زارعی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۲۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۸۶۳-۲-۷

قیمت: ۲۵۰,۰۰۰ ریال

نشر و پخش کتابسرای میردشتی

تهران • خیابان انقلاب • خیابان فخررازی • بعد از تقاطع لیافی نژاد •

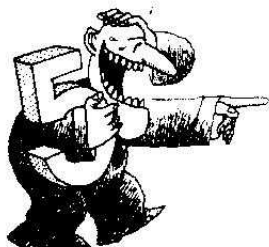
نبش کوچه ماستری فراهانی • پلاک ۱۱ • طبقه ۱ • واحد ۱

تلفن | ۰۲۱-۶۶۴۹۰۶۶۰-۲

نمابر | ۰۲۱-۶۶۴۹۱۹۶۸

www.mirdashtibook.com
 info@mirdashtibook.com

www.fmirdashti.com
 info@fmirdashti.com

- ۴ / پیش گفتار
۶ / خنده شفاف ناشی از شگفتی!
۸ / چگونه تصاویر را می خوانیم!
۱۰ / تحلیل و بررسی یک کمیک استریپ
۱۲ / تشابه سکانس کمدی با کمیک استریپ
۱۴ / رایج ترین ساختار
۳۲ / اختراعات یک کارتوننویست!
۳۴ / یک اتفاق کوچک، یک حادثه بزرگ
۱۰۰ / انتراکت!
۲۸ / تدوین برای اقناع
۴۰ / ساختار رمانتیک
۴۲ / اسنادی تدریجی
۴۶ / ساختار روایت های موازی
۴۸ / ساختاری با هدف نمای کلیدی
۵۴ / خوانش معنای تصویری
۵۹ / انتراکت / خوانش و بازیگری یک کارتون
۶۰ / ساختاری با دو داستان سازگار
۶۴ / ساختار برگسونی!
۶۶ / ساختاری با دو داستان، دو شخصیت
۶۸ / داستان اپیزودیک
۷۰ / ساختارهای قابل پیش بینی
۷۲ / ساختار با تغییرات متوالی
۷۴ / ساختاری با حل مشکل، آغاز مشکل دیگر
۷۶ / ساختار روایت بسته
۷۹ / ساختارهای درست

پیش‌گفتار

■ در عنوان کتاب «چگونه موقعیت کمیک خلق کنیم» از واژه فرنگی کمیک استفاده کرده‌ام، این واژه دو مفهوم تصویر و خنده را توأمان دربر می‌گیرد. از سوی دیگر کتاب حاضر، در واقع یک جزوه‌ی آموزشی و تخصصی است. این کتاب برای همه‌ی علاقه‌مندان و افرادی است که سعی دارند در عرصه‌ی حرفه‌ای هنر کارتون، انیمیشن و حتی مافعالیت کنند.

■ «خنده» محه مشترک در تمام اقسام شوخ‌طبعی، شامل طنز، هزل، هجو، فکاهه و چه در انواع دیگری، کارتون و کمیک استریپ است. متأسفانه اکثر کاریکاتورها و کارتون‌های ایرانی نمی‌توانند در تولیدات انیمیشن چندان جایی نداشته و سینمای ایران نیز فاقد کمیدی رسمی است. کمیدی که در آن به جای گفتار، بر سه عنصر شخصیت، محیط و حادثه تکیه دارد یادمان باشد موفقیت تمامی این اقسام و قالب‌های هنری، قبل از محتوی ارزشمند، مانند آن است که لبخند بر لبان مخاطبان بنشانند. «خنده مهم‌ترین معیار موفقیت یا شکست یک اثر کمیدی است.»

■ به دو دلیل مهم، هنر کمیک استریپ را برای مباحث آموزشی این کتاب قرار داده‌ام. نخست آن‌که کمیک استریپ‌ها به سادگی و انیمیشن تبدیل می‌شوند. همان‌گونه که بسیاری از کمیک استریپ‌های کهنه به انیمیشن تبدیل شده‌اند. از سوی دیگر، کمیک‌ها می‌توانند فیلم‌نامه‌ی مصور سکانسی از یک فیلم باشند. بنابراین، بحث در باره‌ی کمیک استریپ تا حد زیادی بحث درباره‌ی فیلم‌نامه‌نویسی انیمیشن و سینما نیز هست. دوم آن‌که، همان‌گونه که پیش‌تر بیان شد، حضور خنده در کمیک استریپ یک اصل است. بنابراین، چنان‌چه تحلیل درستی از نحوه‌ی شکل‌گیری خنده در ساختار کمیک استریپ ارائه شود، در واقع می‌توان آن تحلیل را به یک انیمیشن کوتاه یا سکانس‌های یک فیلم بلند انیمیشن یا فیلم کمیدی نیز تعمیم داد.

■ درباره خنده کتاب‌های زیادی نوشته شده است، اما متأسفانه این کتاب‌ها بیش‌تر با نظریه‌هایی درباره‌ی خنده و فیلولوژی خنده مرتبط‌اند و چندان به کار هنرمندان کارتون‌نست، انیماتور و سینماگران نمی‌آیند. در این باره در کتاب «کم‌دی» آمده است: «فهم این که چرا ما می‌خندیم من است. نه تصادف، نه تصادف پروانه برای گرفتن خرس است.» پس چه باید کرد؟ بهترین کاری که به شما پیشنهاد می‌کنم، دیدن آثار بزرگان است. در این آثار است که نظریه‌های گوناگون فلسفی و علمی بجای می‌یابند. من برای مباحث آموزشی‌ام، کمیک استریپ‌های دو تن از بزرگان کارتون را برگزیده‌ام. برای باورم که در آثار این دو هنرمند بزرگ و خلاق، به قدر که می‌تواند برای بحث درباره‌ی ترفندهای خنده‌سازی وجود دارد. این ترفندها، همان‌ند که به پرسش اصلی کتاب یعنی چگونه موقعیت کمیک خلق کنیم، پاسخ می‌دهند.

■ اگر علاقه‌ای به مباحث آموزشی این کتاب ندارید، با این حال دیدن آثار این کتاب را به شما توصیه می‌کنم. دیدن کتاب حال شما را خوب می‌کند! تقابلاً هم می‌توانید این کتاب، از بهترین کمیک استریپ‌هایی است که تاکنون خلق شده است، آنگاه که خنده بر لبان هر بیننده‌ای می‌نشانند. خنده‌ای که حال انسان را خوب می‌کند. دیدن این کتاب در سال ۱۹۳۲ «خوآکین سالوادور لاوادو» معروف به «کینو» و «ژان ژاک سامیه» دو کارتون‌نست هستند که سال‌ها است با آثارشان حال جهانیان را خوب کرده‌اند.

■ یک پیشنهاد دیگر هم برای تان دارم. این کتاب یک جزوه درجه یک آموزشی درباره هنر طراحی است! برای کارتون‌نست‌ها و انیماتورها دیدن دقیق آثار کینو و سامیه و نیز طراحی از روی دست آن‌ها را توصیه می‌کنم. آثاری که در عین سادگی به غایت درست طراحی شده‌اند. شخصیت‌ها در عین سادگی آناتومی دارند، سرزنده و بازیگوش‌اند و نقشی را که بر عهده دارند، درست ایفا می‌کنند. همه چیزها در یک دنیای هماهنگ خلق شده‌اند. دنیایی که خلاقیت و قدرت طراحی آفرینندگان‌شان را گواهی می‌دهد.